Casemodding

24 aastat tagasi - 18.05.2002 Autor: AM

Autorid: **Oliver Moosus, Erik Karlov, Tõnis Leissoo**

Paljud, kes on arvutiga rohkem kokku puutunud, teavad enam-vähem, millest jutt käib. Sõna ei saagi otseselt tõlkida, sest ?korpuse muutmine ? ei ütle just palju. Selle alla liigitatakse nii PC korpuse kui lisaseadmete moonutamist, nt pleksiklaasist akna või mõne ventilaatori lisamist. Enamikele kodumaistele huvilistele aga kahjuks tundub, et see ongi kõik, või arvatakse muud nipid liiga raskeks. Järgnevalt siis väike ülevaade.

Kodumaine looming

Eestis on casemodding alles lapsekingades ja mainimisväärt töid ei ole seetõttu väga palju. Siiski, asi levib: viimasel võrgupeol Lauluväljakul oli näha arvukalt entusiaste, kes viitsisid asja kätte võtta. Näiteks üks noormees võttis vaevaks ehitada PC korpusele veel teine kiht ümber. Väga omapärasest materjalist, nimelt rihveldatud plekist.
Nagu selgub, võib pealtnäha tavaliste vahenditega - aken, ventilaator, värviline valgus - väga kenasid tulemusi saada. Värvimistöögi võib muljet avaldavaid vaatepilte luua. Pildil on musta kesta külje peal väga detailne rohekates toonides inimnägu. Hästi valitud värvid ja täpne töö, muidugi oli ka hea idee vajalik (nägu pärineb arvutimängust System Shock 2 - toim).

Laia maailma leiutised

Eestis leiab ise ehitatud korpuseid vaid üksikuid, ent välismaal seevastu on neid rohkem kui küll. Kuna mujal on casemodding rohkem arenenud ja sellega tegelevaid inimesi samuti palju, on ka originaalseid tulemusi rohkem.
Välismaal on ?lihtsate? täienduste aeg suures osas lõppemas ja seetõttu on galeriisid palju huvitavam jälgida kui enne. Teiste seas paistavad silma vanade seadmete korpuste sisse pandud PC, unikaalsed vesijahutussüsteemid, mitmesugustest materjalidest (puu, pleksiklaas, vanad arvutijupid jne) iseloodud korpused... Omapäi ehitamisel on eeliseks, et ei pea järgima mitmeid standardeid, võid juppe paigutada, kuidas meeldib; komponentide suurus määrab siiski mõned parameetrid. Miinuseks on ikka töö raskus, aga kui oled juba midagi

teinud, tead seda ?ise tehtud, hästi tehtud? tunnet. Imeline!

Lisaseadmed

Levinud on ka lisaseadmete välimuse muutmine. Tihti võib kohata värvitud klaviatuure, hiiri, isegi monitore. Huviliste lemmikvidinaks on siinkohal valgusdiood (LED, light emitting diode). Klaviatuuridel vahetatakse rohelised tulukesed siniste vastu, optilistel hiirtel pannakse punaste valgusdioodide asemele sinised... Hiire täpsus küll sellega väheneb, aga ilus on ju :)
Oma lauapealse ilmestamiseks tehakse ka täitsa uusi asju. Hea näide on helendav hiirepadi. Paljud ülekiirendajad panevad korpusesse mitmeid jahutajaid, et süsteemi temperatuuri mõistlikkuse piirides hoida. Nende kontrollimiseks ehitatakse fanbuse (lülitipaneel ventilaatorite sisse-välja lülitamiseks). Kõige tegijamad elektroonikud aga koostavad keeratavate nuppudega kontrollpaneeli, et saaks sujuvalt jahutite kiirust ja lärmakust muuta.
Casemod on huvitav ning ligitõmbav tegevus, võimalusi leidub piiritult. Kui töö on hästi tehtud, saadab seda kindlasti tunnustus erialainimestelt. Kellel viitsimist ja kannatust, hakaku julgelt meisterdama ja tundku rõõmu arvutisüsteemile isetehtud lisadest.

Algusest

Nagu paljudel juhtudel, tuleb seegi maania või mood meile Ameerikast. Casemod pärineb arvuti ülekiirendajate (overclock) seast. Selline tegevus tekitab hunniku temperatuuriga seonduvaid probleeme, mis tõid kaasa PC korpuse disaini või kuju muutmise parema jahutuse eesmärgil. Tehti igasuguseid täiendavaid avasid lisajahutusele jne.
Ameerikas tehtud turu-uuringust oli selgunud, et inimesi on klassikaline arvutikorpuse välimus ära tüüdanud. Esimesi firmasid, kes arvuti välimust radikaalselt muutis ja sellega läbimüüki suurendas, on Apple Macintosh. Kuid fanaatikutele jäi sellestki väheseks. Et mitte sarnaneda teistele, kes tavalisi halle arvuteid kasutasid, hakatigi korpusi värvima.
Järgmiseks kujunes välja grupp inimesi, kes hakkasid oma arvuteid ka teistele vaatamiseks esitama. Leidus neid, kes tundsid riistvara üsna hästi ja et ennast siis esile tuua, hakati korpustesse lisama avausi - näiteks pleksiklaasist aknaid. Muidu on kuidagi kahju, et ostad kalli videokaardi või eriti võimsa protsessori cooleri ja paned selle kasti peitu. Või siis ehitad vesijahutuse ning ei saa seda hiljem teistele näidata. Ja et sisemust oleks paremini näha, pandi korpusesse valgustusi.
Modifitseerimisi hakkasid üle elama ka muud arvutiosad nagu monitor, klaviatuur, hiir ja hiirematt. Neid värviti ja varustati erinevate valgusdioodidega, mis andis

pimedas üsna ilusa efekti. Kõik see tõi kaasa uusi äri-ideid. Hakati müüma casemod-komplekte, neoonlampe, UV- lampe, erinevaid tööriistu, pleksisklaasi tihendeid jne. Tööriistadeks kasutatakse tavaliselt trelle, millega auke puurida, tikksaage, millega auke saagida; kõlbavad ka tavalised käsipuurid ja -saed (eeldatavalt rauasaed). Aukude ääred ja muud konarused tuleks siledamaks lihvida, et need mõnda seadet ei vigastaks ning lihtsalt ilusam vaadata oleks. Viilitud ääred võiks ka liivapaberiga viimase lihvi andmiseks üle käia.
Kõige parem tööriist on minidrell, sellega tehakse ära kõik vajalik (viilimine, puurimine, lõikamine, lihvimine, poleerimine jm). Nende kohta on infot veebi-aadressil www.dremel.com
Eesti varustatus kõikvõimalike casemodiks vajalikuga on pehmelt öeldes halb. Kui tahad ikka midagi korralikku või ainulaadset teha, peab vastavaid asju kuskilt mujalt tellima või tooma. Meil pole selline tegevus eriti levinud ja see ongi üks põhjus, miks ma korpuste modifitseerimisest kirjutan. Enne tööga pihtahakkamist peab ehitus- ning elektroonikapoodides käima ning piiluma, mida seal leidub ja mis oleks kasulik.
Korpuse kallale minnes peab juba varem olema kõik väga täpselt välja mõeldud, mida ja kuidas teha. Tulemus peaks olema võimalikult ainulaadne ja ennekõike selline, mis sulle meeldib. Läbimõtlemata tegutsema asudes võib tulemuseks olla midagi sellist, mis on isegi häbi näidata. Kõige parem oleks mõtted paberile panna või, veel parem, arvutis oma nägemusest 3D kujutis luua. Mõõtude ja muu vajalikuga.
Inspiratsiooni saamiseks tuleks läbi kammida võimalikult palju teemakohaseid veebilehti ja vaadata pilte erinevatest töödest. Neid leiate väga palju, tippides Google?i otsingumootorisse sõna casemod. Eestis on valmimas isegi ala hõlmav lehekülg, millest kohe kindlasti varsti kuulete.
Casemod pole ainult korpuse ilustamine, millegi unikaalse loomiseks on vaja mõningast kunstilist annet. Tegevus on kindlasti väga hea inimestele, kes päevad läbi pimedas istuvad, virvendava monitori ees, ja muudkui klaviatuuri klõbistavad. Modides lähed ikka tavaliselt vahelduseks värske õhu kätte, pead pausi, puhkad... Muudetud korpusi on ka müügil, kuid need pole jälle midagi ainulaadset. Kõige parem on ikka ise teha, ükskõik kui halvad oskused ja vahendid ka poleks. Elektrita tööriistadega saab tavaliselt isegi palju ilusama ja kvaliteetsema tulemi (siin kehtib vanasõna: kaua tehtud, kaunikene).
Mõned aastad tagasi nähti Eestis võrgupidudel ainult halle arvuteid, üksikutel neist olid korpusel mingid kleebised. Sellel aastal oli aga suur rõõm näha suhteliselt palju korpusi, mille kallal eelnevalt vaeva nähtud. Kindlasti on paljudel ka kodus mõni selline korpus, mida ta pole jõudnud kellelegi demonstreerida ning mis vajab veel viimaseid lihve. Võrgupeol olnud moditud korpuste pilte näete ka käesolevat artiklit illustreerimas.

- Lahendused

- Komponendid
- Lauaarvutid